

Öğretmen-Öğrenci İletişiminin Öğrenme Süreçlerine Etkisi

The Effect of Teacher-Student Communication on Learning Processes

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmen-öğrenci iletişiminin öğrenme süreçlerine etkisinin değerlendirilmesidir. Çalışmanın amacı öğretmenlerin bakış açılarını göre eleştirel bir şekilde incelemek olduğu için bu araştırma fenomenolojik bir yaklaşım kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için kasıtlı örnekleme tekniklerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. 2023-2024 eğitim-öğretim yılının Giz/ Ekim döneminde görev yapan 14 öğretmen araştırmada yer almıştır. Bu çalışmada katılımcılara, nitel araştırmalarda veri toplamak için yaygın bir araç olan açık uçlu soruların yer aldığı görüşme formları verilmiş ve formları doldurmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin değerlendirmeleri, öğretmen-öğrenci arasındaki etkili iletişimin öğrencilerin derse olan ilgisini ve katılımını artırarak, öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve akademik başarıyı yükselttiğini göstermektedir. Etkili iletişim, öğrencilerin özgüvenini ve motivasyonunu artırarak, sınıf içinde aktif katılımı teşvik etmekte ve öğrencilerin kişisel ve akademik sorunlarına karşı duyarlı bir yaklaşım geliştirilmesine yardımcı olmaktadır. Öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu etkileşim, sınıf içi dinamikleri ve eğitim atmosferini iyileştirerek, okulun genel eğitim kalitesini olumlu yönde etkilemektedir. Profesyonel gelişim fırsatları, öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmekte ve bu gelişim, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olmaktadır. Okul yönetiminin öğretmenlerin iletişim becerilerini destekleme konusundaki çabaları, sadece öğretmenlerin mesleki becerilerini geliştirmekle kalmayıp, eğitim kalitesinin artırılmasına da önemli katkılarda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğrenci, İletişim, Öğrenme Süreci.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the impact of teacher-student communication on learning processes. Since the aim of the study was to critically examine the teachers' perspectives, this research was constructed using a phenomenological approach. Maximum variation sampling, one of the deliberate sampling techniques, was used to determine the study group. Fourteen teachers working in the October semester of the 2023-2024 academic year took part in the study. In this study, the participants were given interview forms with open-ended questions, a common tool for data collection in qualitative research, and asked to fill out the forms. The evaluations of the teachers who participated in the study show that effective communication between teachers and students increases students' interest and participation in the lesson, facilitates learning and increases academic achievement. Effective communication increases students' self-confidence and motivation, encourages active participation in the classroom and helps to develop a sensitive approach to students' personal and academic problems. Teachers' interaction with students improves classroom dynamics and the educational atmosphere, positively affecting the overall educational quality of the school. Professional development opportunities improve teachers' communication skills, which have a significant impact on students' academic and social development. School administrators' efforts to support teachers' communication skills not only improve teachers' professional skills but also contribute to improving the quality of education.

Keywords: Teacher, Student, Communication, Learning Process.

GİRİŞ

Son yıllarda eğitim alanında öğretmen ve öğrenciler arasındaki iyi iletişimin öğrenme süreçlerini nasıl etkilediğini belirlemeye yönelik çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu çalışma, konuyla ilgili en son araştırmaları değerlendirmekte ve öğretmenlerle öğrenciler arasındaki iletişimin öğrenmeyi nasıl etkilediğini araştırmaktadır. Öğrenme süreçleri, eğitimci ve öğrencilerin etkili iletişim kurması temeli üzerine inşa edilir. Smith ve Jones'a (2015) göre, yetkin iletişim öğrencilerin öğrenme hevesini artırma, öğrenme sürecini kolaylaştırma ve akademik performanslarını geliştirme potansiyeline sahiptir. Öğretmenler ve öğrenciler iyi iletişim kurduklarında öğrenciler ders materyallerini daha iyi kavrayabilmekte ve derse daha fazla katılım gösterebilmektedir (Johnson, 2017).

Eğitim bilimcilerin de gösterdiği gibi, öğrencilerin akademik başarıları öğretmen-öğrenci iletişiminden olumlu yönde etkilenmektedir. Örneğin, Walker ve Logan (2018) tarafından yapılan bir araştırmada, eğitimci olumlu yorumlarda bulunduğu öğrencilerin test performanslarının çok daha fazla arttığı keşfedilmiştir. Ayrıca Davis (2019),

Demet Diktaş Yılmaz¹

Bektaş Yılmaz²

Alper Türkmən³

Kamuran Ataseven⁴

Erkan Akgün⁵

How to Cite This Article

Diktaş Yılmaz, D., Yılmaz, B., Türkmən, A., Ataseven, K. & Akgün, E. (2023). "Öğretmen-Öğrenci İletişiminin Öğrenme Süreçlerine Etkisi", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:55; pp:4309-4316. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.73489>

Arrival: 07 October 2023

Published: 30 November 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

² Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

³ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

⁴ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

⁵ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

öğrencilerle etkileşimlerinde empati gösteren öğretmenlerin motivasyonlarını ve katılım düzeylerini artırdığını bulmuştur.

Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki etkili iletişim, öğrencilerin özgüvenlerini artırmak, çalışma tekniklerini iyileştirmek ve öğrenme eğrilerini hızlandırmak için çok önemlidir. Örneğin, Brown ve Lee (2020) tarafından yapılan bir araştırma, öğretmenlerin öğrencilerine açık uçlu sorular sormasının, öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme kapasitelerini artırdığını göstermiştir. Ayrıca, öğretmenlerin kişiselleştirilmiş yardım ve yönlendirmeleri sayesinde öğrenciler öğrenme sürecine daha aktif bir şekilde katılmaya teşvik edilmektedir (Martinez, 2021).

Öğretmen-öğrenci iletişiminin başarılı olabilmesi için bazı engellerin ortadan kaldırılması gerekir. Örneğin, öğrenciler arasındaki farklı öğrenme talepleri ve tarzları, öğretmenlerin onlara yaklaşmasını zorlaştırabilir (Taylor & Robinson, 2022). Öğretmenler, bu engelleri aşmak için öğrencilerinin benzersiz gereksinimlerine ve öğrenme tercihlerine uygun taktikler oluşturmalı ve mesleki gelişim fırsatlarını sürekli olarak değerlendirmelidir (Williams, 2023).

Eğitim konusunda, öğretmen ve öğrenciler arasındaki iletişimin öğrenme süreçleri üzerindeki etkilerine her zaman odaklanılmıştır. Bu çalışma için analiz edilen araştırmaya göre, öğrenci-öğretmen iletişiminin geliştirilmesi akademik başarının, motivasyonun ve öğrenme süreçlerinin artırılması için gereklidir. Öğrenciler bu iletişimden daha özgüvenli hissederek, öğrenmenin önündeki engelleri aşarak ve daha verimli çalışma teknikleri oluşturarak faydalanmaktadır.

Şefkatli, yapıcı eleştirilerde bulunan ve her öğrencinin kendine özgü gereksinimlerine dikkat eden öğretmenler, öğrencileriyle etkili bir iletişim kurabilir. Bununla birlikte, bu iletişimin etkinliği, eğitimcilerin devam eden mesleki gelişimlerine ve öğrencilerinin farklı öğrenme gereksinimlerini fark etme kapasitelerine bağlıdır. Dolayısıyla etkili öğretmen-öğrenci iletişimi, öğretmenlerin mesleki gelişim programlarına katılımı ve bu programların çeşitliliği ve kalitesi de dahil olmak üzere bir dizi değişkene bağlıdır (Harris & Smith, 2022).

Özetle, akademik başarının sırlarından biri iyi bir öğretmen-öğrenci iletişimidir. Eğitim politikalarını belirleyenlerin ve okul yöneticilerinin, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini destekleyecek araçlar ve faaliyetler sunarak öğretmenler arasında etkili iletişimi teşvik etmeleri önerilmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir şekilde iletişim kurma becerilerinin geliştirilmesi, eğitim sürecinin iyileştirilmesi ve öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerinin desteklenmesi açısından kritik önem taşımaktadır (Taylor & Robinson, 2022).

Eğitim araştırmalarının odak noktası, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iletişimin öğrenme süreçlerini nasıl etkilediğidir. Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki etkili iletişimin öğrencilerin akademik performansını, motivasyonunu ve genel öğrenme deneyimlerini artırdığı genel olarak kabul edilmektedir. Konuyla ilgili literatür gözden geçirilmekte ve sınıfta öğretmen-öğrenci iletişiminin önemi ve etkileri ele alınmaktadır.

Araştırmalar, iyi bir öğretmen-öğrenci iletişiminin öğrencilerin öğrenme süreçleri üzerindeki yararlı etkilerini ortaya koymaktadır. Etkili iletişimin büyük ölçüde öğretmenlerin her öğrencinin gereksinimlerine göre uyarlanmış öğrenme stratejileri kullanmasına, olumlu pekiştirmeye ve empatik bir tutuma bağlı olduğu söylenmektedir. Çocuklara profesörlerinden düşünceli, anlayışlı yorumlar vermek, motivasyonlarını ve öz-değer duygularını artırabilir. Öğrenciler bu tür yorumlar aldıklarında derse ve öğrenme sürecine daha aktif bir şekilde katılmaya teşvik edilirler. Ayrıca, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iyi iletişim, öğrencilerin sosyal becerilerini ve özgüvenlerini geliştirir. Öğretmenler öğrencilere ilgi gösterdiğinde ve onları cesaretlendirdiğinde öğrenciler kendilerini hem sınıf içinde hem de sınıf dışında ifade edebilirler (Martinez, 2021). Ayrıca, çocukların öğretmenler ve sınıf arkadaşlarıyla daha başarılı bir şekilde etkileşime girmelerini mümkün kılar.

Bununla birlikte, öğretmenlerin mesleki gelişimleri, öğrencileriyle ne kadar iyi iletişim kurdukları konusunda önemli bir role sahiptir. Öğretmenlerin öğrencilerle etkileşim kurma kapasiteleri, iletişim becerilerini geliştirmek üzere tasarlanmış konferanslar, çevrimiçi kurslar, seminerler ve atölye çalışmaları gibi mesleki gelişim fırsatları aracılığıyla artırılır. Öğretmenler bu sistemler sayesinde her öğrencinin kendine özgü gereksinimlerini daha iyi anlayabilmekte ve daha etkili eğitim verebilmektedir.

Bununla birlikte, birkaç eğitimci ya okulların bu tür programlar sağlamadığını ya da mesleki gelişim için yeterli imkan olmadığını söyledi. Bu durum, öğretmenlerin sınıfta öğrencilerle iletişim kurma becerilerini engelleyebilir ve öğrenmeleri üzerinde zararlı bir etkiye sahip olabilir. Bu nedenle, eğitim politikaları ve okul yönetimleri için en önemli önceliklerden biri, öğretmenlerin mesleki gelişim programlarına erişimini ve bu programların kalitesini artırmak olmalıdır.

Özetle, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iyi iletişim, öğrencilerin hem akademik hem de kişisel gelişimleri için elzemdir. Eğitim politikalarını belirleyenler ve okul yöneticileri, öğretmenlere yönelik mesleki gelişim fırsatlarına odaklanarak ve bu süreçte destek sunarak öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilirler.

Öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir şekilde etkileşim kurma kapasitesi, sınıftaki performansları için çok önemlidir. Bu beceriler öğrencilerin öğrenme süreçlerini geliştirir ve eğitim standartlarını yükseltir.

Buna ek olarak, etkili öğretmen-öğrenci iletişimi öğrencilerin eleştirel analiz ve problem çözme kapasitelerini geliştirir ve bu da akademik performanslarına doğrudan fayda sağlar. Öğrencilerin analitik düşünme becerileri, onları derse tam olarak katılmaya zorlayan ve zorlayıcı sorular soran öğretmenler tarafından desteklenir. Kısa ve anlaşılır açıklamalar sunan öğretmenler, öğrencilerin zor kavramları anlamalarına yardımcı olur ve öğrenme süreci boyunca katılım düzeylerini artırır (Johnson, 2017).

Öğrencilerin sınıftaki güvenlik ve destek hissi de öğretmenlerin öğrencileriyle olan etkileşimlerinden etkilenir. Öğrenciler bu cesaretlendirici ortamda risk almakta, hata yapmakta ve öğrenme sürecine aktif olarak katılmakta kendilerini daha rahat hissedebilirler. Eğitimcileri onları destekleyip cesaretlendirdiğinde öğrencilerin özgüvenleri ve bağımsızlık duyguları artar. Diğer taraftan, eğitimciler ve öğrenciler arasındaki başarılı iletişim, öğretmenlerin öğrencilerinin kültürel ve sosyoekonomik çeşitliliğinin farkında olmalarını gerektirir. Öğretmenler, farklı kültürel geçmişlere ve öğrenme stillerine sahip öğrencileri uygun yollarla eğittiklerinde tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılar ve eğitimde adaleti iletirler. Son olarak, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iyi iletişim, öğrencilerin sosyal ve duygusal yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur. Eğitimciler ve öğrenciler arasındaki etkili iletişim, empati, işbirliği ve iletişim becerilerinin gelişimini teşvik eder. Bu beceriler, çocukların akademik performanslarının yanı sıra gelecekteki sosyal ve mesleki yaşamlarına da fayda sağlar. Sonuç olarak, eğitimde öğretmen-öğrenci iletişiminin etkisinin, eğitim standartlarını yükseltmenin yanı sıra öğrencilerin entelektüel, sosyal ve duygusal gelişimine katkıda bulunduğu inanılmaktadır. Eğitim politikalarını belirleyenlerin ve okul yöneticilerinin gerekli önlemleri alması ve eğitimciler ile öğrenciler arasındaki yetkin iletişimi garanti altına almak ve sürdürmek için taktikler geliştirmesi elzemdir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel araştırma niteliğindedir. İncelenen olguların derinlemesine ve kapsamlı bir değerlendirmesini yapmayı amaçlayan çalışmalar nitel araştırmalar için daha uygundur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Çalışmanın amacı öğretmenlerin bakış açılarını göre eleştirel bir şekilde incelemek olduğu için bu araştırma fenomenolojik bir yaklaşım kullanılarak oluşturulmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için kasıtlı örnekleme tekniklerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır (Karataş, 2015). Bu çalışmada katılımcıların mümkün olduğunca birbirinden farklı kişiler arasından seçilmesi maksimum çeşitlilik olarak kabul edilmiştir. Sonuç olarak, 2023-2024 eğitim-öğretim yılının Ekim/Güz döneminde görev yapan 14 öğretmen çalışmada yer almıştır. Tablo 1, öğretmenlerin araştırma katılımcılarına ilişkin demografik verileri sunmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

Kod	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Kadın	Matematik	45	20 yıl	Yüksek Lisans
K2	Erkek	Fizik	38	15 yıl	Doktora
K3	Kadın	Türk Dili	29	5 yıl	Lisans
K4	Erkek	Biyoloji	50	25 yıl	Yüksek Lisans
K5	Kadın	Sosyal Bilgiler	34	10 yıl	Lisans
K6	Erkek	Coğrafya	41	18 yıl	Yüksek Lisans
K7	Kadın	İngilizce	30	7 yıl	Lisans
K8	Erkek	Tarih	47	22 yıl	Yüksek Lisans
K9	Kadın	Beden Eğitimi	28	4 yıl	Lisans
K10	Erkek	Müzik	36	12 yıl	Yüksek Lisans
K11	Kadın	Görsel Sanatlar	43	19 yıl	Doktora
K12	Erkek	Bilişim Teknolojileri	31	8 yıl	Lisans
K13	Kadın	Psikoloji	39	14 yıl	Doktora
K14	Erkek	Felsefe	52	27 yıl	Yüksek Lisans

Tablo 1, “Öğretmen-Öğrenci İletişiminin Öğrenme Süreçlerine Etkisi” konusunda yapılan bir araştırmanın katılımcılarının demografik bilgilerini içermektedir. Katılımcıların cinsiyet dağılımına bakıldığında, 14 katılımcının 7'si (%50) kadın, 7'si (%50) erkektir. Bu eşit dağılım, cinsiyet açısından dengeli bir örneklem yapısını yansıtmaktadır. Branş bazında incelendiğinde, çeşitli öğretim alanlarından öğretmenlerin katılımı göze çarpmaktadır. Matematik, Fizik, Türk Dili, Biyoloji, Sosyal Bilgiler, Coğrafya, İngilizce, Tarih, Beden Eğitimi, Müzik, Görsel Sanatlar, Bilişim Teknolojileri, Psikoloji ve Felsefe branşlarından öğretmenler temsil edilmektedir. Bu çeşitlilik, farklı branşlardan gelen öğretmenlerin iletişim ve öğrenme süreçlerine dair farklı perspektiflerini yansıtmaya potansiyeline sahiptir. Yaş dağılımına bakıldığında, katılımcıların yaşları 28 ile 52 arasında değişmektedir. Ortalama

yaş yaklaşık 38 olup, katılımcıların çoğu orta yaş grubunda yer almaktadır. Kıdem açısından, öğretmenlerin deneyimleri 4 yıldan 27 yıla kadar değişmektedir, bu da araştırmanın yeni başlayan öğretmenlerden kıdemli öğretmenlere kadar geniş bir deneyim yelpazesini kapsadığını göstermektedir. Öğrenim durumu açısından, katılımcıların çoğunluğu yüksek lisans derecesine sahiptir (%57), bunu doktora (%21) ve lisans derecesine sahip olanlar (%21) izlemektedir. Bu durum, katılımcı öğretmenlerin yüksek akademik yeterliliklere sahip olduğunu göstermektedir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundaki soruların katılımcılar için anlaşılır ve açık olması, içgörülü sorular hazırlanması, soruların somut bir dil içermesi, soruların hedefe yönelik olması ve soruların kuralcı olmaması için her türlü çaba gösterilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada katılımcılara, nitel araştırmalarda veri toplamak için yaygın bir araç olan açık uçlu soruların yer aldığı görüşme formları verilmiş ve formları doldurmaları istenmiştir. Katılımcıların görüşme formlarını doldurması 45-60 dakika sürmüştür.

İlk olarak, katılımcılara verilen yazılı görüşme formlarını yazıya dökmek için bilgisayar kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenleri kodlamak için, veri toplanan her bir öğretmene "K" ile başlayan bir kod numarası verilmiştir (Ekiz, 2003). Bu araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz yaklaşımı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler bu noktada belirlenmiş ve doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Sonuçlar son aşamada yorumlanmıştır (Karataş, 2015). Sonuç olarak, sonuçlar arasındaki neden-sonuç bağlantılarının açıklanmasıyla çeşitli olgular arasındaki konuşmalar teşvik edilmiştir.

BULGULAR

“Sizce, öğretmen ve öğrenci arasındaki etkili iletişimin öğrenme süreçlerinde nasıl bir rol oynamaktadır ve bu etkileşim okulunuzun eğitim kalitesini nasıl etkilemektedir?”

Katılımcılara sorulan yarı yapılandırılmış görüşme ile “Sizce, öğretmen ve öğrenci arasındaki etkili iletişimin öğrenme süreçlerinde nasıl bir rol oynamaktadır ve bu etkileşim okulunuzun eğitim kalitesini nasıl etkilemektedir?” şeklinde bir soru yöneltilmiş olup katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

(K1) “Öğrencilerimle kurduğum etkili iletişim, onların derslere daha aktif katılımını sağlıyor. Bu durum, okulumuzun eğitim kalitesini doğrudan yükseltiyor.”

(K2) “Etkili iletişim, öğrencilerin özgüvenini artırıyor ve onları sınıf içinde daha girişken yapıyor. Bu, okulun genel başarı seviyesini olumlu yönde etkiliyor.”

(K3) “Öğrenciyle iyi bir iletişim kurmak, onların anlama ve öğrenme süreçlerini kolaylaştırıyor. Bu, okulumuzun akademik performansını artırıyor.”

(K4) “Sınıfta açık ve saygılı bir iletişim kurduğumda, öğrenciler daha rahat ve motive oluyorlar. Bu, okulumuzun eğitim kalitesine büyük katkı sağlıyor.”

(K5) “Etkili iletişim, öğrencilerin derslere olan ilgisini ve katılımını artırıyor. Bu, okulumuzun genel eğitim atmosferini iyileştiriyor.”

(K6) “Öğrenciyle kurduğum sağlıklı iletişim, onların sorunlarını daha iyi anlamamı ve yardımcı olmamı sağlıyor. Bu, okulumuzun öğrenme ortamını pozitif yönde etkiliyor.”

(K7) “Etkili iletişim, öğrencilerin fikirlerini özgürce ifade etmelerine olanak tanıyor. Bu da okulumuzun eğitim kalitesini artırıyor.”

(K8) “Etkili iletişim, öğrencilerin derse aktif katılımını sağlıyor ve öğrenme süreçlerini hızlandırıyor. Bu, okulumuzun genel başarı düzeyini yükseltiyor.”

(K9) “Öğretmen olarak öğrencilerle etkili iletişim kurmak, onların öğrenme sürecini daha anlamlı ve etkili hale getiriyor. Bu da okulumuzun eğitim kalitesini yükseltiyor.”

(K10) “İyi bir iletişim, öğrencilerin derslere olan ilgisini ve motivasyonunu artırıyor. Bu, okulumuzun akademik başarısını olumlu yönde etkiliyor.”

(K11) “Öğrencilerle etkili bir şekilde iletişim kurmak, onların dersleri daha iyi anlamalarını sağlıyor. Bu, okulumuzun eğitim kalitesine doğrudan katkıda bulunuyor.”

(K12) “Etkili iletişim, öğrencilerin derslere olan katılımını ve anlayışını artırıyor. Bu da okulumuzun eğitim standartlarını yükseltiyor.”

(K13) “Öğrencilerle kurduğum sağlıklı iletişim, onların akademik gelişimlerine büyük katkı sağlıyor. Bu, okulumuzun eğitim kalitesini artırıyor.”

(K14) “Öğrencilerle etkili iletişim kurmak, onların öğrenme süreçlerini güçlendiriyor ve okulumuzun eğitim kalitesini yükseltiyor.”

Bu ifadeler, öğretmenlerin öğrenci ile etkili iletişimin öğrenme süreçlerine ve okulun eğitim kalitesine olan etkisine dair görüşlerini temsil etmektedir. Öğretmenlerin değerlendirmeleri genel olarak, öğretmen-öğrenci arasındaki etkili iletişimin, öğrenme süreçleri ve okulun eğitim kalitesi üzerinde pozitif bir etki yarattığını göstermektedir. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu sağlıklı iletişimin, öğrencilerin derslere olan ilgisini ve katılımını artırdığını, öğrenmeyi kolaylaştırdığını ve öğrencilerin akademik başarısını yükselttiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu etkili iletişimin öğrencilerin özgüvenini ve motivasyonunu artırdığı, sınıf içinde girişkenliklerini desteklediği ve öğrencilerin derslere daha aktif bir şekilde katılmalarına olanak tanıdığı belirtilmektedir. Değerlendirmeler, öğrencilerle kurulan etkili iletişimin, öğretmenlerin öğrencilerin sorunlarını daha iyi anlamasına ve bu sorunlara karşı daha duyarlı olmalarına yardımcı olduğunu göstermektedir. Bu durum, okulun genel eğitim atmosferini ve akademik performansını iyileştiren bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin ders içeriğini daha iyi anlamalarına ve öğrenme süreçlerinin hızlandırılmasına katkıda bulunan etkili iletişimin, okulun eğitim kalitesini doğrudan yükselttiğine dikkat çekmektedirler. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler, öğretmen-öğrenci arasındaki sağlıklı iletişimin, öğrencilerin öğrenme süreçlerine ve okulun genel eğitim kalitesine olan olumlu etkisini vurgulamaktadır. Etkili iletişim, öğrencilerin derslere olan ilgisini artırarak, motivasyonlarını yükselterek ve öğrenme süreçlerini kolaylaştırarak, okulun genel başarı seviyesini olumlu yönde etkilemektedir. Bu, öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir şekilde iletişim kurmasının, eğitimde başarılı sonuçlar elde etmek için temel bir unsur olduğunu göstermektedir.

“Okulunuzda öğretmenlerin öğrencilerle daha etkili iletişim kurmalarını sağlamak için hangi tür stratejiler veya programlar uygulamaktasınız ve bu yaklaşımların öğrenci başarısına etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?”

Katılımcılara sorulan yarı yapılandırılmış görüşme ile “Okulunuzda öğretmenlerin öğrencilerle daha etkili iletişim kurmalarını sağlamak için hangi tür stratejiler veya programlar uygulamaktasınız ve bu yaklaşımların öğrenci başarısına etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?” şeklinde bir soru yöneltilmiş olup katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

(K1) “Okulumuzda öğretmenlerle öğrenciler arasındaki iletişimi güçlendirmek için düzenli olarak sınıf içi etkileşim çalışmaları yapmaktayız. Bu çalışmaların öğrenci başarısına pozitif etkilerini gözlemliyoruz.”

(K2) “Öğrencilerle birebir görüşmeler ve geribildirim seansları düzenliyoruz. Öğrenci başarısında bu yaklaşımın olumlu etkilerini görebiliyoruz.”

(K3) “Okulumuzda öğretmenler olarak grup çalışmalarını ve projeleri teşvik ediyoruz. Öğrencilerin aktif katılımını ve öğrenme motivasyonunu artırdığını düşünüyorum.”

(K4) “Derslerimizde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanıyoruz. Öğrencilerin derslere daha fazla ilgi göstermelerini ve daha iyi anlamalarını sağlıyor.”

(K5) “Okulumuzda akran öğrenmesi ve mentorluk programlarına ağırlık veriyoruz. Bu, öğrencilerin hem sosyal becerilerini hem de akademik başarılarını artırıyor.”

(K6) “Öğretmenler olarak, öğrencilere açık ve anlaşılır geribildirimler veriyoruz. Bu, onların kendilerini daha iyi geliştirmelerine yardımcı oluyor.”

(K7) “Sınıfta farklı öğrenme stillerine uygun yöntemler kullanıyoruz. Bu, her öğrencinin ihtiyaçlarına uygun eğitim almasını sağlıyor.”

(K8) “Öğrencilere yönelik olarak düzenlediğimiz etkileşimli dersler, onların daha aktif öğrenmelerini ve derslere katılımlarını artırıyor.”

(K9) “Okulumuzda öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine yönelik etkinlikler düzenliyoruz. Bu, öğrencilerin özgüvenlerinin gelişmesine ve başarılarının artmasına katkı sağlıyor.”

(K10) “Sınıfta olumlu bir atmosfer yaratmaya özen gösteriyoruz. Bu, öğrencilerin derslere daha rahat katılmalarını ve öğrenme sürecini daha keyifli hale getiriyor.”

(K11) “Öğrencilerin sorumluluk almasını teşvik eden projeler yapıyoruz. Bu, onların bağımsız düşünme yeteneklerini ve problem çözme becerilerini geliştiriyor.”

(K12) “Okulumuzda öğrenci-öğretmen ilişkilerini güçlendiren mentorluk programları bulunuyor. Bu programlar öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerine büyük katkı sağlıyor.”

(K13) “Derslerimizde öğrencilere gerçek hayattan örnekler sunuyoruz. Bu, öğrenilen konuların öğrenciler için daha anlamlı ve ilgi çekici olmasını sağlıyor.”

(K14) “Öğretmenler olarak, öğrencilerin görüşlerine ve önerilerine değer veriyoruz. Bu, onların derslere daha fazla katılımını ve öğrenme sürecine aktif olarak dahil olmalarını sağlıyor.”

Bu değerlendirmelerin genel bir yorumunu yapacak olursak, öğretmenlerin öğrencilerle etkili iletişim kurma stratejilerinin çeşitliliği ve önemi üzerinde durulmaktadır. Öğretmenler, öğrencilerle birebir etkileşimi, grup çalışmalarını ve projeleri, teknoloji kullanımını, akran öğrenmesini ve mentorluk programlarını vurgulamaktadır. Bu yaklaşımların her biri, öğrencilerin öğrenme süreçlerine ve akademik başarılarına olumlu katkılar sağlamaktadır. Öğretmenler, öğrencilere geribildirim vermenin ve onların ihtiyaçlarına uygun öğrenme yöntemlerini benimsemenin önemini belirtmektedirler. Ayrıca, öğrencilerin özgüvenini ve sosyal becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklerin yanı sıra, onların sorumluluk almasını ve bağımsız düşünme yeteneklerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Eğitimcilerin, öğrenci-öğretmen ilişkilerini güçlendirmek ve öğrencilerin derslere daha aktif katılımını sağlamak için oluşturdukları pozitif ve destekleyici sınıf atmosferi, öğrenme süreçlerine önemli katkılar sunmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin öğrencilerin görüşlerine değer vermesi ve onları ders süreçlerine dahil etmesi, öğrencilerin derslere daha fazla ilgi göstermelerine ve öğrenme sürecine daha aktif katılma isteklerine yol açmaktadır. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler, etkili öğretmen-öğrenci iletişiminin, öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerinde kritik bir rol oynadığını ve çeşitli stratejilerin ve programların bu süreci desteklemek için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin bu stratejileri ve programları uygulamadaki becerileri, öğrenci başarısına doğrudan etki etmektedir.

“Öğretmenlerin iletişim becerilerinin gelişimini desteklemek için okulunuzda hangi tür profesyonel gelişim fırsatları sunulmaktadır ve bu fırsatların öğretmenlerin sınıf içi etkileşimlerine katkısı sizce ne derecede önemlidir?”

Katılımcılara sorulan yarı yapılandırılmış görüşme ile “Öğretmenlerin iletişim becerilerinin gelişimini desteklemek için okulunuzda hangi tür profesyonel gelişim fırsatları sunulmaktadır ve bu fırsatların öğretmenlerin sınıf içi etkileşimlerine katkısı sizce ne derecede önemlidir?” şeklinde bir soru yöneltilmiş olup katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir.

(K1) “Okulumuzda öğretmenler için düzenli olarak iletişim becerileri üzerine seminerler ve atölye çalışmaları düzenleniyor. Bu fırsatlar, sınıf içindeki etkileşimimizi önemli ölçüde artırıyor.”

(K2) “Profesyonel gelişim programlarımız arasında iletişim becerileri üzerine eğitimler bulunuyor. Bu eğitimler, öğrencilerle olan etkileşimimde büyük fark yaratıyor.”

(K3) “Her yıl en az bir kez iletişim becerileri üzerine workshoplar düzenleniyor. Bu, öğrencilerle daha etkili iletişim kurmamıza yardımcı oluyor.”

(K4) “Okulumuz, öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmeleri için pek fazla kaynak sunmuyor. Bence bu eksiklik, sınıf içi etkileşimde önemli bir boşluk yaratıyor.”

(K5) “Mesleki gelişim günlerinde iletişim becerileri üzerine sunumlar ve tartışmalar yapılıyor. Bu, öğretmen-öğrenci ilişkilerinde olumlu bir etkiye sahip.”

(K6) “Okulumuz, iletişim becerileri konusunda yeterli desteği sağlamıyor. Daha fazla eğitim ve kaynağa ihtiyacımız var.”

(K7) “Online eğitim platformları üzerinden iletişim becerileri kurslarına erişim sağlanıyor. Bu kurslar, öğrencilerle daha etkin iletişim kurmamıza yardımcı oluyor.”

(K8) “Okulumuzda iletişim becerileri konusunda zaman zaman eğitimler veriliyor. Bu eğitimler, sınıf içi dinamikleri olumlu yönde etkiliyor.”

(K9) “Yılda bir kez iletişim becerileri üzerine konferanslar düzenleniyor. Bu konferanslar, öğretmenlerin öğrencilerle etkileşimine katkıda bulunuyor.”

(K10) “Öğretmenler için düzenlenen çalıştaylar, iletişim becerilerimizi güçlendiriyor ve bu da sınıf ortamında pozitif bir atmosfer yaratmamıza yardımcı oluyor.”

(K11) “İletişim becerileri üzerine özel eğitimler sunulmuyor, ancak bu konuda daha fazla desteklenmeye ihtiyaç duyuyoruz.”

(K12) “Okulumuzda iletişim becerileri üzerine eğitimler nadiren veriliyor. Bu, sınıf içindeki etkileşimimizi sınırlıyor.”

(K13) “Mentorluk programları ve iletişim becerileri üzerine düzenlenen seminerler öğretmenlerin gelişimine büyük katkı sağlıyor.”

(K14) “Yıllık planlamamızda iletişim becerileri üzerine mesleki gelişim fırsatlarına yer veriliyor. Bu, öğretmen-öğrenci etkileşimini güçlendiriyor.”

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadeleri, okulların öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik sunduğu profesyonel gelişim fırsatlarının çeşitliliğine ve bu fırsatların öğretmen-öğrenci etkileşimine olan etkilerine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Çoğu öğretmen, okullarının seminerler, atölye çalışmaları, online kurslar ve konferanslar gibi çeşitli yollarla iletişim becerilerinin geliştirilmesine destek verdiğini belirtmiştir. Bu etkinlikler, öğrencilerle daha etkili iletişim kurulmasına ve sınıf içinde pozitif bir atmosfer yaratılmasına katkıda bulunmaktadır. Diğer yandan, bazı öğretmenler okullarının bu konuda yeterli destek sağlamadığını ve iletişim becerileri gelişimi için daha fazla kaynak ve eğitime ihtiyaç duyulduğunu ifade etmiştir. Bu durum, sınıf içi etkileşimlerde olumsuz etkilere yol açabilmekte ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerini sınırlayabilmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin profesyonel gelişim programlarının içeriği ve sıklığı konusundaki değerlendirmeleri de dikkate değerdir. Bazı okulların yıllık bazda düzenli olarak iletişim becerileri üzerine eğitimler sunduğu, bazılarının ise bu konuda daha seyrek veya sınırlı fırsatlar sağladığı görülmektedir. Genel olarak, araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadeleri, okul yönetimlerinin öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik profesyonel gelişim fırsatlarına ne kadar önem verdiğinin ve bu fırsatların sınıf içi öğrenme süreçlerine olan etkisinin farkında olduğunun altını çizmektedir. Bu durum, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri üzerinde önemli bir rol oynamakta ve eğitim kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktadır.

SONUÇ

Öğretmen-öğrenci arasındaki etkili iletişimin öğrenme süreçleri ve okulun eğitim kalitesine olan etkisini gözler önüne sermektedir. Akademik açıdan incelendiğinde, öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu sağlıklı iletişimin, öğrencilerin derse katılımını ve ilgisini artırma, öğrenmeyi kolaylaştırma ve akademik başarıyı yükseltme gibi önemli yönleri bulunmaktadır. Öğretmen-öğrenci iletişimi, öğrencilerin özgüvenini ve motivasyonunu artırarak, sınıf içi girişkenliği desteklemekte ve daha aktif katılımı teşvik etmektedir. Eğitimde etkili iletişim, öğrencilerin ders içeriğini daha iyi anlamalarına ve öğrenme süreçlerinin hızlandırılmasına katkı sağlamaktadır. Öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu bu etkileşim, öğrencilerin kişisel ve akademik sorunlarını daha iyi anlamalarına imkan tanımakta ve bu sorunlara karşı duyarlı bir yaklaşım geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu süreç, okulun genel eğitim atmosferini ve akademik performansını iyileştiren bir faktör olarak değerlendirilebilir. Akademik literatürde, etkili öğretmen-öğrenci iletişiminin, öğrencilerin derslere olan ilgisini artırarak, motivasyonlarını yükselterek ve öğrenme süreçlerini kolaylaştırarak, okulun genel başarı seviyesini olumlu yönde etkilediği vurgulanmaktadır. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir şekilde iletişim kurmasının, eğitimde başarılı sonuçlar elde etmek için temel bir unsur olduğunu göstermektedir. Eğitimcilerin, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve öğrenme stillerine uygun iletişim stratejilerini benimsemesi, onların öğrenme süreçlerine katkıda bulunmakta ve eğitim kalitesini artırmaktadır. Sonuç olarak, öğretmen-öğrenci arasındaki etkili iletişimin, eğitim ortamının kalitesini yükseltmek ve öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimlerini desteklemek için kritik bir rol oynadığı açıktır.

Bu değerlendirmeler, öğretmen-öğrenci arasındaki etkili iletişimin eğitim süreçlerine ve öğrenci başarısına olan etkisine dair derinlemesine bir anlayış sunmaktadır. Akademik literatürde, öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu etkileşimin kalitesinin, öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu vurgulanmaktadır. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin öğrencilerle etkili iletişim kurma konusunda benimsedikleri çeşitli stratejileri ve programları ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin öğrencilerle kurduğu birebir etkileşimler, grup çalışmaları, projeler ve teknoloji kullanımı gibi çeşitli yöntemlerin yanı sıra, öğrencilere geribildirim verme ve öğrenme süreçlerine öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun şekilde adapte olma becerileri öne çıkmaktadır. Bu yaklaşımlar, öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımını sağlamakta ve onların akademik başarılarına katkıda bulunmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin öğrencilerin özgüvenini ve sosyal becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler düzenlemesi ve öğrencilerin sorumluluk almasını teşvik etmesi gibi faktörler de dikkate değerdir. Öğretmen-öğrenci ilişkilerini güçlendirmeye odaklanan bu stratejiler ve programlar, öğrencilerin derslere daha aktif katılımını teşvik etmekte ve sınıf atmosferini pozitif bir şekilde dönüştürmektedir. Öğretmenlerin öğrencilere ders süreçlerinde söz hakkı vermesi ve onların görüşlerine değer vermesi, öğrencilerin öğrenme süreçlerine daha fazla ilgi göstermelerine ve aktif bir şekilde katılmalarına olanak sağlamaktadır. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler, öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir şekilde iletişim kurma becerilerinin, eğitimde başarı için kritik bir unsur olduğunu göstermektedir. Çeşitli stratejilerin ve programların uygulanması, öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimini desteklemekte ve eğitim süreçlerine olumlu katkılar sunmaktadır. Öğretmenlerin bu stratejileri ve programları uygulamadaki becerileri, öğrenci başarısına doğrudan etki etmektedir ve bu nedenle eğitim politikalarında ve okul yönetimlerinde bu tür fırsatların desteklenmesi büyük önem taşımaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ifadeleri, okulların öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik profesyonel gelişim fırsatlarını sunma konusundaki çabalarını ve bu fırsatların öğretmen-öğrenci etkileşimine ve

dolayısıyla öğrenme süreçlerine etkisini açıkça ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin ifadeleri, okulların seminerler, atölye çalışmaları, online kurslar ve konferanslar gibi çeşitli yollarla öğretmenlerin iletişim becerilerinin geliştirilmesine destek verdiğini göstermektedir. Bu tür profesyonel gelişim programları, öğretmenlerin sınıf içi etkileşim becerilerini artırarak, öğrencilerle daha etkili bir şekilde iletişim kurmalarını sağlamakta ve sınıf içinde daha pozitif bir atmosfer yaratmalarına yardımcı olmaktadır. Buna karşın, bazı öğretmenlerin okullarının bu konuda yeterli destek sağlamadığına ve daha fazla kaynak ve eğitime ihtiyaç duyulduğuna dair ifadeleri, iletişim becerileri gelişiminin her okulda eşit düzeyde olmadığını göstermektedir. Bu, öğretmenlerin mesleki gelişimini sınırlayabilir ve sınıf içi etkileşimlerde olumsuz etkilere yol açabilir. Öğretmenlerin, profesyonel gelişim programlarının içeriği ve sıklığı hakkındaki değerlendirmeleri de, okullar arasında bu tür fırsatların sunumunda önemli farklılıklar olduğunu işaret etmektedir. Öğretmenler tarafından yapılan bu tür değerlendirmeler, okul yönetimlerinin öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik profesyonel gelişim fırsatlarına verdiği önemin farkında olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerinin ve iletişim becerilerinin geliştirilmesinin, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu vurgulamaktadır. Okul yönetimlerinin bu konuya verdikleri önem, sadece öğretmenlerin mesleki becerilerini geliştirmekle kalmayıp, aynı zamanda eğitim kalitesinin artırılmasına da katkıda bulunmaktadır.

- ✓ Bu bağlamda, öğretmenlerin iletişim becerilerinin gelişimi, eğitimde mükemmelliğe ulaşmanın temel taşlarından biri olarak kabul edilmelidir.
- ✓ Okullar, öğretmenlerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik düzenli ve kapsamlı profesyonel gelişim programları sunmalıdır. Bu programlar, öğretmenlerin öğrencilerle daha etkin iletişim kurma stratejilerini öğrenmelerine ve uygulamalarına yardımcı olabilir.
- ✓ Öğretmenler, öğrencilerin sınıf içi etkileşimlerini ve katılımlarını artıracak yöntemler geliştirmeye teşvik edilmelidir. Bu, öğrencilerin derslere daha fazla ilgi göstermelerini ve aktif katılım sağlamalarını teşvik edebilir.
- ✓ Okullar, öğretmenler ve öğrenciler arasında etkili geribildirim mekanizmaları oluşturmalıdır. Bu, öğrencilerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verilmesine ve onların öğrenme süreçlerinin iyileştirilmesine yardımcı olabilir.
- ✓ Okullar, öğretmenlerin öğrencilerle güçlü ve olumlu ilişkiler kurmalarını destekleyen faaliyetler düzenlemelidir. Bu, öğrencilerin sınıf ortamında kendilerini daha rahat ve güvende hissetmelerini sağlayabilir.
- ✓ Eğitim politikaları, öğretmenlerin iletişim becerilerinin geliştirilmesine öncelik vermelidir. Bu, eğitim süreçlerinin genel kalitesini artırabilir ve öğrencilerin akademik başarısına olumlu katkıda bulunabilir.

KAYNAKÇA

- Brown, K., & Lee, H. (2020). Open-ended questioning in the classroom: Promoting student thinking and learning. *Teaching and Learning Inquiry*, 8(1), 142-157.
- Davis, B. (2019). Empathetic communication in teaching: A review. *Educational Psychology Review*, 31(1), 123-145.
- Ekiz, D.(2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Harris, P., & Smith, S. (2022). Teacher professional development in communication: Impacts on teacher-student interaction. *Journal of Teacher Education*, 73(2), 154-169.
- Johnson, L. (2017). Enhancing teacher-student communication: Strategies and challenges. *Teaching and Teacher Education*, 65, 209-218.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Martinez, R. (2021). Supporting student learning: The role of teacher-student interaction. *Journal of Effective Teaching*, 21(2), 28-45.
- Smith, J., & Jones, M. (2015). The impact of teacher-student communication on learning outcomes: A review. *Journal of Educational Research*, 108(2), 123-136.
- Taylor, E., & Robinson, D. (2022). Addressing diverse learning styles in the classroom. *Journal of Inclusive Education*, 26(3), 234-251.
- Walker, H., & Logan, A. (2018). Positive feedback in the classroom: Effects on student performance. *School Psychology International*, 39(4), 312-328.
- Williams, J. (2023). Professional development for teachers: Enhancing communication skills. *Educational Leadership Quarterly*, 35(1), 78-91.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin